

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-master Taalwetenschappen van de Universiteit Utrecht**

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit Utrecht
30 juni 2014	Naam opleiding	: wo-master Taalwetenschappen (60 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 18 december 2013
Definitief besluit	Variante opleiding	: voltijd
accreditatie wo-master	Afstudeerrichtingen	: Interculturele communicatie
Taalwetenschappen		: Taal, mens en maatschappij
Universiteit Utrecht	Locatie opleiding	: Utrecht
(002400)	Datum goedkeuren	
uw kenmerk	panel	: 18 september 2012
-	Datum locatiebezoeken	: 14 – 16 januari 2013
ons kenmerk	Datum visitatierapport	: 15 juni 2013
NVAO/20142162/SL	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 12 juli 2012
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel (hierna ook: de commissie) de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de opleidingen Taal en Letterkunde van de Universiteit Utrecht. Het panel heeft meerdere opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van de commissie

Samenvatting bevindingen en overwegingen van de commissie.

Standaard 1: Beoogde eindtermen

De commissie beoordeelt standaard 1 als voldoende.

De Nederlandse bachelor- en masteropleidingen op het gebied van taal- en letterkunde hanteren een gemeenschappelijk referentiekader. De commissie heeft dit domeinspecifiek referentiekader bestudeerd en concludeert dat dit een goede basis is voor de beoordeling van de individuele opleidingen.

De eenjarige masteropleiding Taalwetenschappen leidt studenten op tot deskundigen in de taalwetenschappen met een specialistische kennis op het gebied van de interculturele communicatie (ICC) of de taalverwerving en meertaligheid (TMM of Taal, mens en maatschappij). Op basis van deze kennis en inzichten kunnen zij na afloop van de opleiding problemen op het vakgebied signaleren en analyseren en bijdragen aan de oplossing ervan, onder andere door het doen van onderzoek. Afgestudeerden zijn in staat mondeling en schriftelijk te communiceren met specialisten en niet-specialisten en hebben leervaardigheden verworven waarmee ze zich zelfstandig academisch verder kunnen ontwikkelen. Kenmerkend voor de Utrechtse opleiding Taalwetenschappen zijn de praktijkgerichtheid en de taaloverstijgende benadering: talenopleidingen op masterniveau zijn in Utrecht geïntegreerd in de opleidingen Taalwetenschappen en Letterkunde.

De commissie is van oordeel dat de beoogde eindtermen op het vereiste masterniveau zijn geformuleerd. Ze passen bij wat op dit wetenschapsgebied verwacht mag worden en bij het domeinspecifieke referentiekader. Zij omvatten ook alle aspecten van de Dublin-descriptoren.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt standaard 2 als voldoende.

De masteropleiding Taalwetenschappen bestaat uit 60 EC, verspreid over vier blokken van elk tien weken. De opleidingstrajecten voor ICC en TMM hebben een vergelijkbare opzet maar hebben geen gezamenlijke onderdelen. Dat roept bij de commissie de vraag op wat de gemeenschappelijkheid is van ICC en TMM en hoe dat tot uitdrukking komt in de opleiding. Docenten gaven aan dat ze in toenemende mate bij elkaars onderwijs worden betrokken. Toch beveelt de commissie aan de gemeenschappelijkheid verder uit te werken en zichtbaar te maken.

Studenten ICC hebben altijd een taalspecifieke invulling, voortbouwend op hun bachelordiploma, studenten TMM kunnen een taalspecifieke of een taaloverstijgende invulling kiezen. Beide beginnen met een aantal verplichte taaloverstijgende cursussen in blok 1, gevolgd door cursussen in blok 2 die taalspecifiek zijn voor ICC en grotendeels taaloverstijgend voor TMM. ICC-studenten doen in blok 3 een stage van 15 EC. TMM-studenten verdiepen zich in blok 3 verder in taaloverstijgende cursussen over taalbeleid en taalverwerving en kunnen daarnaast kiezen voor een taalspecifieke of taaloverstijgende keuzecursus of een stage van 5 of 10 EC. In blok 4 werken alle studenten aan hun afstudeerproject, waarvan ze de resultaten vastleggen in een masterscriptie. Aan de hand hiervan kunnen zij laten zien dat ze de leerdoelen hebben behaald. Per jaar kunnen maximaal vijf geselecteerde ICC-studenten participeren in Eurocampus, een intensief extra programma van veertien weken (30 EC). Dit wordt georganiseerd door een samenwerkingsverband van acht universiteiten die gezamenlijk een European Master for Intercultural Communication aanbieden.

Het programma kent naar het oordeel van de commissie een duidelijke opbouw en alle leerdoelen van de opleiding komen aan de orde in het geheel van de verschillende studieonderdelen. De studenten hebben bewust voor deze opleiding gekozen met het oog op de toepassingsgerichtheid. Vooral ICC-studenten hebben in het algemeen een duidelijk beroepsperspectief voor ogen, bij TMM moet zich dit nog duidelijker uitkristalliseren. De staf overweegt de naam van het studietraject TMM te veranderen in Taalverwerving en

Pagina 3 van 8 meertaligheid, wat naar het oordeel van de commissie duidelijker aangeeft waar het programma zich op richt.

De commissie vindt het didactische concept van het onderwijsprogramma een sterk punt van de opleiding. Het concept beoogt studenten vanaf het begin van de studie actief te laten werken. De groepen waarin gewerkt wordt, zijn klein; er is weinig onderscheid tussen hoor- en werkcolleges. Studenten geven aan intensief met hun studie bezig te zijn. Ze vinden de cursussen wetenschappelijk verdiepend en voelen zich goed begeleid, ook tijdens (internationale) stages.

De docenten die aan de opleiding verbonden zijn, zijn allemaal actief in onderzoek op het wetenschapsgebied van de taalwetenschap in brede zin wat zorgt voor een sterke verbinding tussen onderwijs en onderzoek. De kritische reflectie vermeldt dat bij TMM sprake is van een stevige onderzoekstraditie op het gebied van meertaligheid en taalverwerving. Bij ICC ligt het accent tot nu toe vooral op de taalspecifieke invulling en moet de taaloverstijgende onderzoekstraditie nog worden uitgebouwd. De docenten vinden de werkdruk hoog. De commissie heeft met instemming begrepen dat de werkdruk recent door het college van bestuur als serieus aandachtspunt is benoemd.

Het programma is naar het oordeel van de commissie voldoende studeerbaar, met een spreiding van de studielast over het jaar en aandacht voor begeleiding door de programmacoördinator en de studieadviseur. De docenten zijn volgens de studenten zeer goed benaderbaar en bereid om vragen te beantwoorden. Studenten die een internationale stage willen doen, lopen bijna altijd studievertraging op. Het rendement na een jaar is laag tot zeer laag. De opleiding hoopt dat intensievere begeleiding bij de stage en het afstudeerproject ervoor zal zorgen dat meer studenten hun diploma na één jaar behalen, zodat de opleiding het facultaire streefniveau van 70% studierendement na een jaar realiseert.

De voorzieningen (elektronische leeromgeving, bibliotheek, studieplekken, laboratoria) zijn goed. Ook het kwaliteitsbeleid en het werk van de opleidingscommissie beantwoorden aan de verwachtingen van de commissie. De commissie is van oordeel dat de onderwijsleeromgeving adequaat is vormgegeven en de studenten in staat stelt de beoogde eindtermen te behalen.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindtermen

De commissie beoordeelt standaard 3 als voldoende.

Het facultaire toetsbeleid en de implementatie ervan in de opleiding Taalwetenschappen voldoet naar het oordeel van de commissie aan de eisen. De toetsen zijn valide en betrouwbaar, de informatievoorziening is transparant en studenten krijgen goede feedback op hun resultaten. De examencommissie heeft een start gemaakt om haar wettelijke rol in te vullen, maar zou naar het oordeel van de commissie nog wel actiever kunnen zijn om haar toetsende rol systematisch te vervullen.

De scripties zijn van voldoende niveau. De commissie heeft een steekproef van eindwerkstukken met lage en hogere cijfers beoordeeld en is het in grote lijnen eens met de cijfers die de docenten hebben toegekend. Bij de zwakkere scripties was de probleemstelling onvoldoende duidelijk geformuleerd of van beperkte reikwijdte, maar ook de lager beoordeelde scripties waren helder gestructureerd en voldeden aan de

Pagina 4 van 8 minimumeisen van een wetenschappelijk werkstuk. De commissie concludeert op grond daarvan dat de beoogde eindtermen van de masteropleiding Taalwetenschappen worden gerealiseerd. Afgestudeerden komen voor zover bekend terecht in werkvelden en functies waarvoor de opleiding voorbereidt, zij het aan het begin soms op een lager niveau. Na enige tijd lijken de meeste door te stromen naar het functieniveau dat past bij hun opleiding en expertise.

Algemeen eindoordeel

De commissie komt op basis van het bestudeerde materiaal en de gevoerde gesprekken tijdens het visitatiebezoek tot het oordeel dat de masteropleiding Taalwetenschappen op de drie standaarden aan de eisen beantwoordt. De doelstellingen van de opleiding, zoals geformuleerd in de beoogde eindtermen, zijn passend voor dit wetenschapsgebied. De opzet en organisatie van het onderwijsprogramma en de bijbehorende begeleiding en voorzieningen stellen de studenten in staat de beoogde leerdoelen te realiseren. Aan de hand van de toetsen en scripties stelt de commissie vast dat een voldoende niveau wordt behaald en dat de opleiding de studenten goed voorbereidt op hun verdere carrière.

Daarbij maakt de commissie de aantekening dat op het ogenblik sprake is van twee zeer uiteenlopende gebieden van de taalwetenschap-breed in één opleiding. In feite functioneren de twee specialisaties ICC en TMM als zelfstandige trajecten zonder enige gezamenlijkheid. De commissie hoopt dat de groeiende samenwerking tussen de betrokken docenten van beide specialisaties, waarover tijdens het bezoek werd gesproken, ertoe zal bijdragen dat het programma op korte termijn meer een eenheid wordt.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie en in het bijzonder deze ten aanzien van een grotere gemeenschappelijkheid van beide programma's.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Utrecht te Utrecht in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail van 24 juni 2014 heeft de instelling ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-master Taalwetenschappen (60 ECTS; variant: voltijd; locatie: Utrecht) van de Universiteit Utrecht te Utrecht. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Interculturele communicatie en Taal, mens en maatschappij. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling commissie
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Tabel 1: Rendement.

Cohort	2010	2011	2012
Rendement	72%	81%	37%

Tabel 2: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD	BKO
Percentage	8%	92%	73%

Tabel 3: Student-docentratio.

Ratio	29,3
-------	------

Tabel 4: Contacturen.

Studiejaar	1
Contacturen	4-6

- Prof. dr. Theo D'haen, hoogleraar in de Engelse, Amerikaanse en Vergelijkende Literatuurwetenschap, Faculteit der Letteren, Katholieke Universiteit Leuven (2002-heden);
- Prof. dr. Geert Booij, (emeritus) hoogleraar Algemene Taalwetenschap en Nederlands, Universiteit Leiden (2005-2012);
- Dr. Elisabeth van der Linden, universitair hoofddocent Frans en Roomeens, Universiteit van Amsterdam (1979-2009);
- Prof. dr. Achim Hermann Hölter, hoogleraar Vergelijkende Literatuurwetenschappen, Universiteit van Wenen (2009-heden);
- Prof. dr. Hub Hermans, hoogleraar moderne Romaanse Letterkunde en Cultuurkunde, Rijksuniversiteit Groningen (1990-heden);
- Lily Kruiger BA, masterstudent Scandinavische Talen en Culturen, Rijksuniversiteit Groningen (2012- heden).

De commissie werd ondersteund door dr. Marianne van der Weiden, drs. Erik van der Spek en Adrienne Wieldraaijer-Huijzer MA, secretarissen (gecertificeerd).